

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Liberci rozhodl soudkyně JUDr. Petrou Kořínkovou v exekuční věci oprávněné PROFÍ CREDIT Czech, a.s., IČO: 61860069, se sídlem Klimentská 1216/46, 110 00 Praha 1 – Nové Město, proti povinné [údaje o účastníkovi] Mgr. Ivo Suchomelem, advokátem se sídlem Ladova 2045/1, 128 00 Praha 2, o návrhu povinné na zastavení a odklad exekuce,

takto:

- I. Exekuce nařízená usnesením Okresního soudu v Liberci č. j. 40 EXE 5225/2011-8 ze dne 1.09.2011 se zastavuje.
- II. Návrh na odklad exekuce se zamítá.
- III. Pověřený soudní exekutor Mgr Martin Tunkl, Exekutorský úřad Plzeň - město, nemá vůči žádnému z účastníků řízení právo na náhradu nákladů exekuce.
- IV. Oprávněná je povinna nahradit povinné na nákladech řízení částku 10.636 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám advokáta povinné.
- V. Pověřený soudní exekutor Mgr Martin Tunkl, Exekutorský úřad Plzeň – město, ani oprávněná, nejsou povinni vrátet povinné prostředky vymožené na náklady exekuce.

Odůvodnění:

Usnesením Okresního soudu v Liberci č. j. 40 EXE 5225/2011-8 ze dne 1.09.2011 byla proti povinné nařízena exekuce pro pohledávku oprávněné ve výši 103.171 Kč s úrokem z prodlení ve výši 6% ročně z částky 103.171 Kč od 8.11.2010 do zaplacení, pro náklady rozhodčího řízení ve výši 1.600 Kč a pro náklady exekuce a náklady oprávněné, které budou v průběhu řízení stanoveny. Provedením exekuce byl pověřen soudní exekutor Mgr Martin Tunkl, Exekutorský úřad Plzeň - město.

Podáním doručeným soudnímu exekutorovi dne 25.08.2014 navrhla povinná zastavení exekuce. Uvedla, že exekuční titul je nezpůsobilý, a to pro neplatnost rozhodčí doložky, na základě které byl rozhodčí nález vydán. Rozhodčí doložku uzavřela jako spotřebitel, přičemž ta neobsahuje transparentní a předvídatelný způsob výběru rozhodce, je nepřiměřenou smluvní podmínkou a nepoctivým jednáním věřitele, kterému nelze poskytnout právní ochranu. Rozhodčí doložka byla skryta malým písmem v obchodních podmínkách, nebyla s povinnou individuálně projednána, povinná na ni nebyla ani upozorněna, šlo o překvapivou klauzuli. Rozhodce, který vydal rozhodčí nález, navíc rozhodoval stovky sporů oprávněné, a nebyl tedy zcela nezávislý, když lze dovodit jeho ekonomickou závislost na oprávněné. Rozhodčí doložka tedy nebyla sjednána platně a pravomoc rozhodce vydat rozhodčí nález nebyla dána. Exekuci vydanou na základě neplatného (nicotného) rozhodčího nálezu mají soudy kdykoliv zastavit. Do doby rozhodnutí o návrhu na zastavení exekuce navrhla povinná odklad exekuce.

Oprávněná se zastavením exekuce nesouhlasila. Uvedla, že povinná neuvádí žádné skutečnosti rozhodné pro zastavení exekuce.

S ohledem na nesouhlasné stanovisko oprávněné soudní exekutor návrhu povinné na zastavení exekuce nevyhověl, stejně jako návrhu na odklad exekuce a oba návrhy postoupil k rozhodnutí soudu v souladu s ustanoveními § 55 odst. 3 a § 54 odst. 7 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů (dále jen „ exekuční řád“).

Soud posoudil návrh povinné na zastavení exekuce a dospěl k závěru, že exekuci je třeba zastavit.

Podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „občanský soudní řád“), ve spojení s ustanovením § 52 odst. 1 exekučního řádu, bude exekuce zastavena, je-li nepřípustná, protože je tu jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat.

Podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění účinném do 31.03.2012, má rozhodčí smlouva zpravidla určit počet i osoby rozhodců anebo stanovit způsob, jak počet i osoby rozhodců mají být určeny. Konečný počet rozhodců musí být vždy lichý.

Exekuce byla nařízena na základě rozhodčího nálezu č. j. Va 45 – 59/2010-10 vydaného dne 14.01.2011 rozhodkyní JUDr. Evou Vaňkovou. Tento rozhodčí náleze je tak v tomto exekučním řízení tzv. exekučním titulem (§ 40 odst. 1 písm. c) exekučního řádu). Z rozhodčího spisu sp. zn. Va 45 – 59/2010 soud zjistil, že mezi oprávněnou a povinnou byla dne 23.05.2006 sjednána úvěrová smlouva č. 9100051739. Tato smlouva je smlouvou spotřebitelskou, neboť předmětem podnikání oprávněné v době uzavření úvěrové smlouvy bylo mimo jiné poskytování úvěrů a půjček z vlastních zdrojů, zatímco povinná při uzavírání smlouvy nejednala v rámci své podnikatelské či obchodní činnosti. Zjevně se jedná o smlouvu adhezní, tedy obsahově předpřipravenou oprávněnou pro uzavření s větším množstvím dlužníků, jejíž obsah nemá druhá strana možnost modifikovat. V článku 18.1 smluvních ujednání smlouvy o revolvingovém úvěru společnosti Profireal, a.s. si účastníci sjednali, že pravomoc k řešení veškerých sporů o nároky, které přímo nebo odvozeně vzniknou z této smlouvy o revolvingovém úvěru nebo v návaznosti na ni, má podle zákona o rozhodčím řízení v jednoinstančním písemném rozhodčím řízení samostatně kterýkoliv z rozhodců, kterému žalobce doručí žalobu. Rozhodci pro tento účel byli advokát JUDr. Josef Kunášek, advokátka JUDr. Eva Vaňková, advokát Mgr. Marek Landsmann nebo jiný Věřitelem (PROFI CREDIT Czech, a.s.) zvolený rozhodce.

Účastníci si tedy sjednali, že v případě sporu vzniklého v souvislosti s uzavřenou úvěrovou smlouvou budou tento spor řešit v rozhodčím řízení. Spor bude řešit jeden rozhodce, přičemž žalobce si mohl zvolit jednoho z výslovně vyjmenovaných rozhodců nebo měl být rozhodce určen společností PROFÍ CREDIT Czech, a.s., tedy oprávněnou. Ujednání o tom, že žalobce si může rozhodce vybrat ze tří výslovně uvedených fyzických osob označených jménem, příjmením, sídlem a číslem, pod kterým jsou tyto osoby zapsány jako advokáti v České advokátní komoře, představuje zcela transparentní způsob určení osoby rozhodce, a je v souladu s ustanovením § 7 odst. 1 zákona o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění účinném do 31.03.2012. Avšak ujednání o tom, že dalším možným způsobem určení rozhodce je výběr rozhodce oprávněnou, je netransparentní a je v rozporu s ustanovením § 56 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31.12.2013 (dále jen „občanský zákoník“) a čl. 3 směrnice Rady č. 93/13/EHS o nepříměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách. Podle ustanovení § 56 odst. 1 občanského zákoníku nesmějí spotřebitelské smlouvy obsahovat ujednání, která v rozporu s požadavkem dobré víry znamenají k újmě spotřebitele značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran. Podle čl. 3 odst. 1 směrnice Rady č. 93/13/EHS smluvní podmínka, která nebyla individuálně sjednána, je považována za nepříměřenou, jestliže v rozporu s požadavkem příměřenosti způsobuje významnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran, které vyplývají z dané smlouvy, v neprospěch spotřebitele. Podle čl. 3 odst. 2 směrnice Rady č. 93/13/EHS je podmínka vždy považována za nesjednanou individuálně, jestliže byla sepsána předem, a spotřebitel proto nemohl mít žádný vliv na obsah podmínky, zejména v souvislosti s předem sepsanou běžnou smlouvou (toto ustanovení se tedy vztahuje na tzv. adhezní smlouvy).

Ujednání o tom, že rozhodce může být určen libovolně oprávněnou, je nepochybně ujednáním vyvolávajícím nerovnováhu v právech účastníků sjednané úvěrové smlouvy. Takové ujednání je v neprospěch spotřebitele, znamená pro něj újmu. Vzniklá nerovnováha v právech účastníků je přitom značná, protože výběr osoby rozhodce může být určující pro výsledek sporu mezi

účastníky. Jak judikoval Ústavní soud, samo ujednání o rozhodčí doložce ve spotřebitelské smlouvě lze připustit pouze za předpokladu, že podmínky ustavení rozhodce a dohodnuté podmínky procesního charakteru budou účastníkům řízení garantovat rovné zacházení, což ve vztahu spotřebitel – podnikatel znamená zvýšenou ochranu slabší strany, tj. spotřebitele. Dohodnutá procesní pravidla musí garantovat spravedlivé řízení (viz. nález Ústavního soudu České republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 ze dne 1.11.2011). Rozhodčí doložka umožňující straně spotřebitelské smlouvy, která není spotřebitelem, libovolně vybrat rozhodce, nepochybně účastníkům rovné zacházení nezaručuje.

Rozhodčí doložka sjednaná mezi účastníky tedy obsahuje ujednání, které má zneužívající charakter vůči spotřebiteli ve smyslu čl. 3 směrnice Rady č. 93/13/EHS. Třebaže ve své první části obsahuje rozhodčí doložka zcela transparentní a jednoznačné určení osoby rozhodce, ve své druhé části je netransparentní a odporuje zákonu. Proto je celá rozhodčí doložka neplatná. Jak totiž judikoval Nejvyšší soud České republiky, netransparentnost určení jen některých rozhodců ad hoc způsobuje (absolutní) neplatnost rozhodčí smlouvy (doložky) v celém rozsahu, i když se smluvní strany dohodly způsobem předpokládaným v ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 216/1994 Sb. také na jednom nebo více rozhodcích jmenovitě. Přijetí názoru o částečné neplatnosti ujednání o určení rozhodců (§ 41 občanského zákoníku) by vnášelo nejistotu do právních vztahů účastníků rozhodčího řízení, neboť vykonatelnost rozhodčího nálezu nebo usnesení by závisela na tom, který z rozhodců ad hoc o majetkovém sporu rozhodne (rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 33 Cdo 2505/2014 ze dne 9.10.2014). Rozhodčí nález vydaný na základě neplatné rozhodčí doložky je třeba považovat za nicotný a exekuci na jeho základě nelze nařídit. Pokud již byla nařízena, je nezbytné ji zastavit v souladu s ustanovením § 268 odst. 1 písm. h) občanského soudního řádu, ve spojení s ustanovením § 52 odst. 1 exekučního řádu.

S ohledem na skutečnost, že o návrhu na zastavení exekuce již bylo rozhodnuto, zamítl soud návrh povinné na odklad exekuce. V této fázi již totiž není možné exekuci odložit do okamžiku rozhodnutí o návrhu na zastavení exekuce.

O nákladech exekuce bylo rozhodnuto podle ustanovení § 89 exekučního řádu. Pověřený soudní exekutor soudu na výzvu sdělil, že v případě zastavení exekuce pro neplatnou rozhodčí doložku nepožaduje přiznání úhrady nákladů. Proto soud rozhodl, že pověřený soudní exekutor nemá právo na náhradu nákladů exekuce.

O nákladech exekučního řízení ve vztahu mezi jeho účastníky rozhodl soud podle ustanovení § 89 věty první exekučního řádu tak, že oprávněná je povinna nahradit povinné náklady exekučního řízení, které povinná účelně vynaložila na bránění svého práva. Zavinění za zastavení exekuce totiž leží na straně oprávněné, která volbou netransparentních pravidel pro výběr rozhodce způsobila neplatnost rozhodčí doložky a tedy i zastavení exekuce (viz. usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 21 Cdo 402/2014 ze dne 14.05.2014). Povinné náleží na náhradě nákladů řízení 10.636 Kč sestávajících z odměny advokáta za tři úkony právní služby dle mimosmluvní sazby (převzetí a příprava zastoupení, podání návrhu na zastavení a odklad exekuce a vyjádření k odvolání oprávněné) ve výši 3 x 2.630 Kč (§ 7 bod 5, § 11 odst. 2 písm. e), odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), náhrady hotových výdajů advokáta za tři úkony právní služby ve výši 3 x 300 Kč (§ 13 odst. 3, § 11 odst. 2 písm. e), odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), a náhrady daně z přidané hodnoty (21%) z výše uvedených částek ve výši 1.846 Kč, když advokát povinné je plátcem této daně (§ 137 odst. 3 občanského soudního řádu). Náhradu nákladů řízení je oprávněná povinna zaplatit povinné k rukám jejího advokáta (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu), a to do tří dnů od právní moci usnesení (§ 160 odst. 1 občanského soudního řádu).

Soud nevyhověl návrhu povinné, aby uložil soudnímu exekutorovi a oprávněné, aby povinné vrátili veškeré peněžní prostředky vymožené na náklady exekuce. Ačkoliv ustanovení § 271 občanského soudního řádu, ve spojení s ustanovením § 52 odst. 1 exekučního řádu, umožňuje v závislosti na důvodu zastavení exekuce uložit vrácení prostředků, které povinná na náklady

exekuce již zaplatila, soudní exekutor soudu sdělil, že v průběhu exekuce nebylo na náklady exekuce vymoženo nic.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení, a to ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, písemně, dvojmo, prostřednictvím Okresního soudu v Liberci.

Nebude-li uložena povinnost splněna dobrovolně, lze se domáhat soudního výkonu rozhodnutí nebo exekuce.

V Liberci dne 17. srpna 2015

JUDr. Petra Kořínková, v. r.
soudkyně

Za správnost vyhotovení:
Dana Čejchanová